

Μηχανισμός στήριξης έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης - ερωτήσεις και απαντήσεις

Βρυξέλλες, 2 Απριλίου 2020

Ποιες είναι οι προτάσεις της Επιτροπής για τη στήριξη του τομέα υγειονομικής περίθαλψης;

Η Επιτροπή επιθυμεί να στηρίξει απευθείας τα συστήματα υγείας των κρατών μελών της ΕΕ στη μάχη τους κατά της πανδημίας του κορονοϊού θεσπίζοντας μέτρα που κρίνεται αποτελεσματικότερο να ληφθούν στο επίπεδο της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν και σύμφωνα με την αρχή της αλληλεγγύης, η Επιτροπή θα συμπληρώνει απευθείας, με ταχύτητα και ευελιξία τις συνεχιζόμενες προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο.

Πιο συγκεκριμένα και σε πρώτο στάδιο, η Επιτροπή προέβη σε αξιολόγηση των αρχικών αναγκών και θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την περαιτέρω εξειδίκευση και ιεράρχησή τους.

Για τη χρηματοδότηση της δράσης αυτής η Επιτροπή κινητοποιεί κονδύλια ύψους 3 δισ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εκ των οποίων 2,7 δισ. ευρώ θα διατεθούν μέσω του μηχανισμού στήριξης έκτακτης ανάγκης και 300 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του αποθέματος ιατρικού υλικού rescEU. Θα είναι δυνατόν να γίνουν πρόσθετες συνεισφορές από κράτη μέλη και ιδιώτες, όπως επίσης ιδρύματα και με συμμετοχική χρηματοδότηση.

Με τον τρόπο αυτό η Επιτροπή θα είναι σε θέση:

- να αγοράζει ή να κινεί διαδικασίες προμήθειας, εκ μέρους των κρατών μελών, για την παροχή απευθείας στήριξης και τη διανομή ιατρικών προμηθειών, όπως μάσκες και αναπνευστήρες·
- να παρέχει οικονομική στήριξη και να συντονίζει την κάλυψη επειγουσών αναγκών, όπως είναι η μεταφορά ιατρικού εξοπλισμού και ασθενών σε διασυνοριακές περιοχές·
- να στηρίζει την κατασκευή κινητών νοσοκομείων.

Για λόγους αποτελεσματικότητας και για την εξασφάλιση οικονομιών κλίμακας, όπου αυτό είναι δυνατόν, η Επιτροπή θα αναλαμβάνει απευθείας τις διαδικασίες συμβάσεων προμήθειας εκ μέρους των κρατών μελών και θα κατευθύνει την παροχή βοήθειας ανάλογα με τις ανάγκες.

Σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο και χάρη στα εργαλεία αυτά, η ΕΕ θα είναι σε θέση να στηρίζει τη δυναμικότητα διενέργειας εξετάσεων των κρατών μελών της, καθώς και τις σχετικές ιατρικές έρευνες. Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή θα εξασφαλίζει την απόκριση της ΕΕ καθ' όλη τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης, έως ότου εξέλθουμε από αυτή.

Για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας αυτής η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τις εθνικές αρχές υγείας των κρατών μελών, διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Ποιες δράσεις μπορούν να αναληφθούν μέσω του μηχανισμού στήριξης έκτακτης ανάγκης;

Ο εν λόγω μηχανισμός θα επιτρέψει στην ΕΕ να εξασφαλίσει μια συντονισμένη απόκριση στα διάφορα στάδια της κρίσης.

Οι συγκεκριμένες δράσεις θα εξαρτώνται από τις ανάγκες των χωρών της ΕΕ. Για παράδειγμα, η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε:

- να στηριχθούν οι εισαγωγές, οι μεταφορές και η διανομή προστατευτικού εξοπλισμού, με έμφαση στις περιοχές που έχουν πληγεί περισσότερο·
- να διευκολυνθεί η μεταφορά ασθενών που απαιτείται να διακομιστούν σε διασυνοριακά νοσοκομεία με διαθέσιμες κλίνες·
- να δοθεί ώθηση στην ταχεία ανάπτυξη φαρμάκων και μεθόδων διενέργειας εξετάσεων.

Θα είναι επίσης δυνατή η ανάληψη περαιτέρω δράσεων, σε συνάρτηση με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των κρατών μελών, των νοσοκομείων, των γιατρών και των ασθενών.

Πώς θα χρηματοδοτηθούν οι δράσεις αυτές;

Για την εξασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδότησης η Επιτροπή επαφίεται αποκλειστικά στον προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 και κινητοποιεί όλους τους διαθέσιμους πόρους εντός των ορίων των δαπανών για το 2020.

Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή πρότεινε σήμερα σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού, δηλ. μια πρόταση αναδιοργάνωσης μέρους των δαπανών της ΕΕ για το τρέχον έτος σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες προτεραιότητες, έτσι ώστε να εξασφαλίσει:

- **κονδύλια ύψους 300 εκατομμυρίων ευρώ για το απόθεμα ιατρικού υλικού του μηχανισμού rescEU.** Έτσι, θα ενισχυθούν η προμήθεια και η διανομή πρόσθετων ιατρικών προμηθειών στο σύνολο της ΕΕ. Τα κονδύλια αυτά έρχονται να προστεθούν στα 80 εκατ. ευρώ που χορηγήθηκαν ήδη [τον περασμένο μήνα](#).
- **2,7 δισ. ευρώ θα χορηγηθούν απευθείας στον μηχανισμό στήριξης έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,** ο γενικός σκοπός του οποίου είναι να συμπληρώνει τους λοιπούς μηχανισμούς της ΕΕ, όταν δεν δύνανται να αναλάβουν μεμονωμένη δράση, ανταποκρινόμενος απευθείας σε καταστάσεις κρίσεις σε όλη την ΕΕ. Θα γίνουν οι κατάλληλες τροποποιήσεις ώστε τα κονδύλια αυτά να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της πανδημίας του κορονοϊού.

Η Επιτροπή θα ενεργοποιήσει τις δυνατότητες ευελιξίας που διαθέτει ακόμη ο τρέχων μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός —αποθέματα που υπερβαίνουν τα ετήσια ανώτατα όρια— για να χρηματοδοτήσει την πρωτοβουλία αυτή.

Οι ανάγκες είναι προφανώς μεγαλύτερες από τον προϋπολογισμό που διαθέτετε. Πώς θα καλύψετε τη διαφορά;

Λαμβάνοντας υπόψη τη μεσοπρόθεσμη και τη μακροπρόθεσμη διάσταση της προτεινόμενης δράσης, η Επιτροπή θα διερευνήσει περαιτέρω οδούς για την προσέλκυση χρηματοδότησης. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι δωρεές από ιδιώτες, ιδρύματα και ακόμη και η συμμετοχική χρηματοδότηση. Η Επιτροπή εξετάζει τις δυνατότητες λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων, έτσι ώστε να επιταχυνθεί η είσπραξη δωρεών και συνεισφορών. Ο προϋπολογισμός μπορεί να ενισχυθεί και άλλο με τα μέσα αυτά, καθώς και με νέες πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του 2021, μόλις αυτός εγκριθεί (με βάση τη συμφωνία για το ΠΔΠ 2021-2027).

Πώς θα διανεμηθούν τα κονδύλια αυτά μεταξύ των κρατών μελών;

Ο στόχος της πρωτοβουλίας θα είναι η παροχή στοχοθετημένης στήριξης στα κράτη μέλη και τις περιοχές που έχουν πληγεί περισσότερο.

Λόγω της ταχείας εξέλιξης της υγειονομικής κρίσης σε όλη την Ένωση, δεν έχει νόημα να γίνει προκαθορισμένη κατανομή ανά κράτος μέλος. Η ομάδα που είναι υπεύθυνη για την πρωτοβουλία θα παρακολουθεί τις συνεχείς εξελίξεις και θα ανταποκρίνεται στην αντίστοιχη σοβαρότητα της κρίσης στα διάφορα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τα προϋπάρχοντα μέτρα και μηχανισμούς.

Για να χαρτογραφηθούν οι πιο επείγουσες ανάγκες των χωρών της ΕΕ και για να μπορέσουν να διατεθούν τα κονδύλια με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες, η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει συνεργασία με τις υγειονομικές αρχές των κρατών μελών. Με βάση την προκαταρκτική αυτή αξιολόγηση θα εντοπίσει τα βήματα που πρέπει να γίνουν και τις αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν πρώτα. Θα συνεκτιμηθούν επίσης τα αποτελέσματα από τις πρόσθετες διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και τα ειδικά αιτήματά τους.

Ποιος θα υλοποιήσει την πρωτοβουλία;

Η Επιτροπή θα κατέχει κεντρικό ρόλο για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας. Για τον σκοπό αυτόν, συστήνεται διυπηρεσιακή ομάδα δράσης με αποκλειστική αποστολή να κάνει τις ιδέες πραγματικότητα. Η εν λόγω ομάδα θα στελεχώνεται από ειδικούς σε θέματα διαχείρισης κρίσεων, πολιτικής υγείας, μεταφορών, δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ και οικονομικής διαχείρισης.

Φυσικά η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τις εθνικές αρχές των κρατών μελών καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Ποια θα είναι τα επόμενα βήματα;

Σήμερα η Επιτροπή υπέβαλε ολοκληρωμένη νομοθετική πρόταση για τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση της δράσης της για την παροχή απευθείας στήριξης στα συστήματα υγείας των κρατών μελών. Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν την πρωτοβουλία αυτή το συντομότερο δυνατόν.

Στο μεταξύ η Επιτροπή θα εντοπίσει και θα προετοιμάσει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν πρώτα, έτσι ώστε να αρχίσει η εφαρμογή τους μόλις εγκριθούν οι νομοθετικές προτάσεις.

Ποια άλλα μέτρα στηρίζει ο προϋπολογισμός της ΕΕ;

Η ΕΕ έχει ήδη λάβει σειρά μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού σε όλη την ΕΕ, στα Δυτικά Βαλκάνια και στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης.

Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται η αποδέσμευση κονδυλίων ύψους 37 εκατ. ευρώ από τα ταμεία συνοχής της ΕΕ για την αγορά ιατρικών προμηθειών, την πληρωμή γιατρών και την παροχή βοήθειας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ώστε να συνεχίσουν τη μισθοδοσία των υπαλλήλων τους· η δημιουργία του πρώτου αποθέματος ιατρικού εξοπλισμού στο πλαίσιο του μηχανισμού RescEU και η χρηματοδότηση του επαναπατρισμού υπηκόων της ΕΕ που βρίσκονταν εγκλωβισμένοι ανά την υφήλιο. Μέχρι στιγμής ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης διευκόλυνε την επιστροφή 10.017 πολιτών της ΕΕ στην Ευρώπη με 47 πτήσεις.

Ωστόσο, η κλίμακα και το εύρος της πρόκλησης επιτάσσει μια ακόμη πιο τολμηρή και συντεταγμένη απάντηση, η οποία θα εστιάζει απευθείας στα εθνικά συστήματα υγείας, θα εδράζεται στην αλληλεγγύη και θα ισχυροποιεί τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Η σημερινή πρωτοβουλία συμπληρώνει και συμπορεύεται με τη δράση που έχει αναληφθεί μέχρι στιγμής. Σκοπός της είναι να επικουρήσει τα μέτρα που έχουν ήδη λάβει οι εθνικές αρχές υγείας δημιουργώντας συνέργειες και αξιοποιώντας τις οικονομίες κλίμακας.

Πώς λειτουργεί το απόθεμα ιατρικού υλικού στο πλαίσιο του μηχανισμού rescEU;

- Το απόθεμα θα φιλοξενηθεί από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Το κράτος φιλοξενίας θα είναι υπεύθυνο για τον εφοδιασμό του εξοπλισμού. Η Επιτροπή θα χρηματοδοτεί το 100 % του αποθέματος αυτού. Το [Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών](#) θα διαχειρίζεται τη διανομή του εξοπλισμού, ώστε να διατίθεται εκεί όπου χρειάζεται περισσότερο.
- Ο αρχικός προϋπολογισμός της ΕΕ για το απόθεμα ανέρχεται σε 80 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 70 εκατ. ευρώ τελούν υπό την έγκριση των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό αρχών.

Ποιος μπορεί να χρησιμοποιεί το στρατηγικό απόθεμα κρίσιμου ιατρικού υλικού στο πλαίσιο του μηχανισμού rescEU;

- Το εν λόγω απόθεμα είναι κατά κύριο λόγο διαθέσιμο για τη συμπλήρωση εθνικών ικανοτήτων όλων των χωρών που εντάσσονται στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης: όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο μετάβασης και έξι συμμετέχοντα κράτη (Ισλανδία, Νορβηγία, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο και Τουρκία).
- Εάν τα εθνικά αποθέματα, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν δεσμευτεί εκ των προτέρων για το ευρωπαϊκό απόθεμα πολιτικής προστασίας στο πλαίσιο του μηχανισμού, δεν επαρκούν για την εξασφάλιση αποτελεσματικής απόκρισης σε έκτακτη ανάγκη, μπορούν να ενεργοποιηθούν τα αποθέματα του μηχανισμού rescEU ως ύστατη λύση και ως στρατηγικό απόθεμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Και άλλες χώρες μπορούν καταρχήν να ζητήσουν στήριξη από τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της ΕΕ. Εάν δεν δοθεί βοήθεια σε εθελοντική βάση ή μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, ο μηχανισμός rescEU και συγκεκριμένα το νεοσύστατο απόθεμα μπορούν να αναπτυχθούν σε τρίτες χώρες, αλλά μόνο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης με σημαντικό αντίκτυπο σε κράτη μέλη ή πολίτες της ΕΕ.
- Ωστόσο, υπό το πρίσμα της παρούσας υψηλής ζήτησης για ιατρικό εξοπλισμό στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης από χώρες που συμμετέχουν στον μηχανισμό, είναι επί του παρόντος απίθανο να αναληφθούν αποστολές σε χώρες που δεν εντάσσονται σε αυτόν.

Πώς προτίθεστε να υποβάλετε στοιχεία σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και δαπάνης των σχετικών κονδυλίων;

Με πλήρη διαφάνεια η Επιτροπή θα δημιουργήσει μια ειδική ενότητα στον ιστοχώρο της, η οποία θα τροφοδοτείται με στοιχεία για την πρόοδο που επιτεύχθηκε και τα βήματα που μέλλουν ακόμη να γίνουν.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Δελτίο τύπου: Η Επιτροπή καθορίζει την ευρωπαϊκή συντονισμένη απόκριση για την αντιμετώπιση του οικονομικού αντικτύπου του κορονοϊού](#)

[Απόκριση στον κορονοϊό](#)

Ενημερωτικό δελτίο: [Απόκριση της ΕΕ στον κορονοϊό - τελευταίες επικαιροποιήσεις](#)

[Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ενεργοποίηση της στήριξης έκτακτης ανάγκης](#)

[Σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 2](#)

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Balazs UJVARI](#) (+32 2 295 45 78)

[Claire JOAWN](#) (+32 2 295 68 59)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)